

Til § 11

Reglerne i den gældende lov om biavl om voldtifts-nævnsbehandling af sager om biforgiftninger foreslås med bestemmelserne til §§ 11-13 videreført i forenket form samtidig med, at der gives mulighed for, at tvister også kan prøves ved de ordinære domstole i 1. instans, hvis parterne indgår aftale herom, når forgiftningen er konstateret.

Voldtiftssystemet, der kan sættes i værk ved pesticidforgiftning af honningbier, er kun anvendt meget få gange de seneste ti år. Uanset systemet kun er anvendt i begrænset omfang, vurderes systemet at have en stor uformel betydning ved løsning af tvister i forbindelse med biforgiftninger.

Fødevarerministeriet har hidtil indestået over for voldtiftsnævnene for betaling af pålagte sagsomkostninger, hvis de ikke bliver betalt, eller det ikke er muligt at påvise en skadevolder. Bestemmelsen fremgår af tekstanmærkning nr. 41 på Finansloven. Der har alene været tale om sikkerhedsstilling for at undgå, at biavlerne selv skulle skaffe de fornødne garantier ved anlæg af sager for voldtiftsnævnet. Formålet har været at stille små og store avlere lige i forhold til voldtiftssystemet. Det har ikke været tanken, at staten i almindelighed skulle betale omkostningerne ved gennemførelse af en voldtiftsnævns sag.

Bestemmelsen blev indført på et tidspunkt, hvor antallet af biforgiftningsskader var meget stort.

Gennem de sidste 10 år er der kun registreret få forgiftningsskader, og der har været ganske få voldtifts-sager. Inden for de seneste år har der kun registreret ét tilfælde, hvor staten har dækket omkostningerne. Sammenholdt med, at der siden 1990 har været krav om sprøjtecertifikat, må det lægges til grund, at landbruget er blevet bedre til at anvende sprøjtemidler. I de tilfælde, hvor en forgiftning kan henføres til private haveejer, vil det være vanskeligt at påvise en skadevolder. Det må samtidig lægges til grund, at sagerne vil være af ringe økonomisk omfang og biavlerens økonomiske udbytte vil ikke være proportionalt med omkostningerne til at føre sagen.

På den baggrund vil staten ikke længere indestå for biavlernes sagsomkostninger.

Til stk. 1

For at rationalisere administrationen omkring voldtiftsnævnet foreslås nedsat ét voldtiftsnævn, der skal varetage samtlige nævnsbehandlinger i hele Danmark. Om landets opdeling i voldtiftskredse henvises til bemærkningerne til § 12.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at parterne, efter at tvisten er opstået, skal kunne aftale, at en tvist, der kan indbringes for voldtiftsnævnet, kan indbringes for domstolene, uden at have været behandlet af voldtiftsnævnet. Forslaget er begrundet i, at parterne bør have mulighed for, hvis de er enige, at indbringe en privatretlig tvist for domstolene uden forudgående nævnsbehandling, jf. pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Parterne kan først indgå aftale om overspringelse af nævnsbehandlingen, når der er opstået en konkret tvist.

Muligheden for behandling ved voldtiftsnævn foreslås fastholdt, fordi dets funktion nyder stor respekt hos bi- og frøavlerne, og fordi det vurderes at have væsentlig uformel betydning ved løsning af biforgiftningssager. De fleste tvister løses således forinden tvisten bringes for selve voldtiftsnævnet, eventuelt ved de lokale voldtiftsmænds mellemkomst.

Til stk. 3

I overensstemmelse med Retsplejerådets anbefaling jf. side 143-154 i betænkning nr. 1401/2001, foreslås det, at bestemmelserne i den gældende lov om biavl om voldtiftsnævnets afgørelse for domstolene og om tvangsfuldbyrdelse af voldtiftsnævnets afgørelser ikke videreføres. Retsplejerådets begrundelse sin anbefaling med, at de administrative nævne og de godkendte private klage- og ankenævn ikke træffer afgørelse under tilsvarende retsgarantier som domstolene, og at bestemmelsen om tvangsfuldbyrdelse må anses for historisk begrundet. Det foreslås derfor præciseret i stk. 3, at voldtiftsnævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Voldtiftsnævnets afgørelser vil herefter kunne indbringes for domstolene efter almindelige regler om domstolsprøvelse af forvaltningsafgørelser. Da voldtiftsnævnet efter lov om biavl afgør tvister af privatretlig karakter mellem private, vil en retssag i givet fald som udgangspunkt skulle anlægges mod den private modpart i tvisten og ikke mod voldtiftsnævnet.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under pkt. 5, lovforslagets indhold.

Af hensyn til sagens videre gang, er det i forbindelse med formodning om biforgiftningsskader væsentligt at der hurtigst muligt sikres tilstrækkeligt bevismateriale. Efter de gældende bestemmelser i bilag 2 til bekendtgørelse nr. 770 af 16. september 1992 om voldtift ved forgiftning af honningbier skal prøveudtagning ske senest 24 timer efter anmeldelsen. Prøveudtagningen forudsætter efter de gældende regler tilstedeværelse af to voldtiftsmænd. I forbindelse med revision af reglerne som følge af nærværende lovforslag